

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบค่านิยมและความคาดหวัง ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด ที่ได้รับการปรับปรุงและที่ไม่ได้รับการปรับปรุงผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีชุมชนแออัดอยู่ทั้งหมด 18 เขต มีประชากรจำนวน 790,802 ดังตารางต่อไปนี้ ตารางที่ 4 จำนวนประชากร ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด จำแนกตามเขตที่ศึกษา

เขต	ชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว จำนวนประชากร	ชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุง จำนวนประชากร	รวม
บางเขน	1,043	5,400	6,443
บางกะปิ	770	1,353	2,123
บางกอกน้อย	5,987	4,170	10,157
ยานนาวา	6,860	6,733	13,593
รวม	14,660	17,656	32,316

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงชุมชน และที่ไม่ได้รับการปรับปรุงจากการเคหะแห่งชาติ เขตกรุงเทพมหานคร ปี 2528 โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มแบบหลายชั้น (Multi-Stage Sampling)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. การเลือกเขตกลุ่มตัวอย่างชุมชนแออัด กรุงเทพมหานครมีชุมชนแออัดอยู่รวมทั้งหมด 18 เขต มีจำนวนประชากร 790,802 คน โดยแบ่งทั้ง 18 เขต ออกเป็น 4 กลุ่ม ตามทิศของกรุงเทพมหานคร หลังจากนั้น สุ่มเลือกเขตตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) มาทิศละ 1 เขต ได้แก่

ทิศเหนือ	ได้กลุ่มตัวอย่าง	คือ	เขตบางเขน
ทิศตะวันออก	ได้กลุ่มตัวอย่าง	คือ	เขตบางกะปิ
ทิศตะวันตก	ได้กลุ่มตัวอย่าง	คือ	เขตบางกอกน้อย
ทิศใต้	ได้กลุ่มตัวอย่าง	คือ	เขตยานนาวา

2. เขตตัวอย่าง 4 เขต มีชุมชนแออัดรวมทั้งสิ้น 118 ชุมชน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ โรเบิร์ต วี เครชชี และ เดย์เล คัมเบิลยู มอร์แกน¹ (Robert V. Krejcie and Dayle W. Morgan) โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Level of Confidence) ที่ร้อยละ 95 เมื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงชุมชนแล้วและกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงชุมชน และได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

¹Robert V. Krejcie and Dayle W. Morgan, "Determining Sample size for Research Activities ,"Educational and Psychological Measurement " V. 30, No, 30 (Autuma, 1970) : 607 - 608.

1. สุ่มชุมชนแออัดจากเขตทั้ง 4 ซึ่งเป็นเขตที่ตั้งของชุมชนแออัด แบ่งเป็น

1.1 ชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว จากการเคหะแห่งชาติ ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากเขตทั้ง 4 ซึ่งมีชุมชนแออัดประเภทนี้อยู่ได้ชุมชนแออัดที่ปรับปรุงแล้วมา 6 ชุมชน จากชุมชนแออัดทั้งหมด 31 ชุมชน

1.2 ชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงชุมชน จากการเคหะแห่งชาติ จากเขตที่ทำการศึกษ ได้ชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุง 8 ชุมชน จาก 87 ชุมชน

2. จากชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสุ่มอยู่อาศัยในชุมชนทั้งสองประเภท ได้ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงชุมชนแล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากอยู่อาศัยในชุมชนแออัดต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 31 ชุมชน โดยสุ่มเทียบเป็นสัดส่วนกับจำนวนอยู่อาศัยทั้งหมดของแต่ละชุมชน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 190 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ไม่ได้รับการปรับปรุงชุมชนใช้กลุ่มตัวอย่างในชุมชนต่าง ๆ 37 ชุมชน ที่ทำการศึกษ ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 190 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด จำนวน 380 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเขตและตามชุมชนที่ทำการศึกษา

เขต	ชุมชนแออัดที่ปรับปรุงแล้ว		ชุมชนแออัดที่ยังไม่ปรับปรุง		รวม (คน)
	ชื่อชุมชนแออัด	จำนวน (คน)	ชื่อชุมชนแออัด	จำนวน (คน)	
บางเขน	หน้าท่าอากาศยาน	14	ชอยภาวนา	27	41
	กรุงเทพ		ชอยสังชะวัฒนะ		
บางกะปิ	ชอย ร.ร. บดินทร์-	10	ช่างวัดลาดพร้าว	15	25
	เคธา				

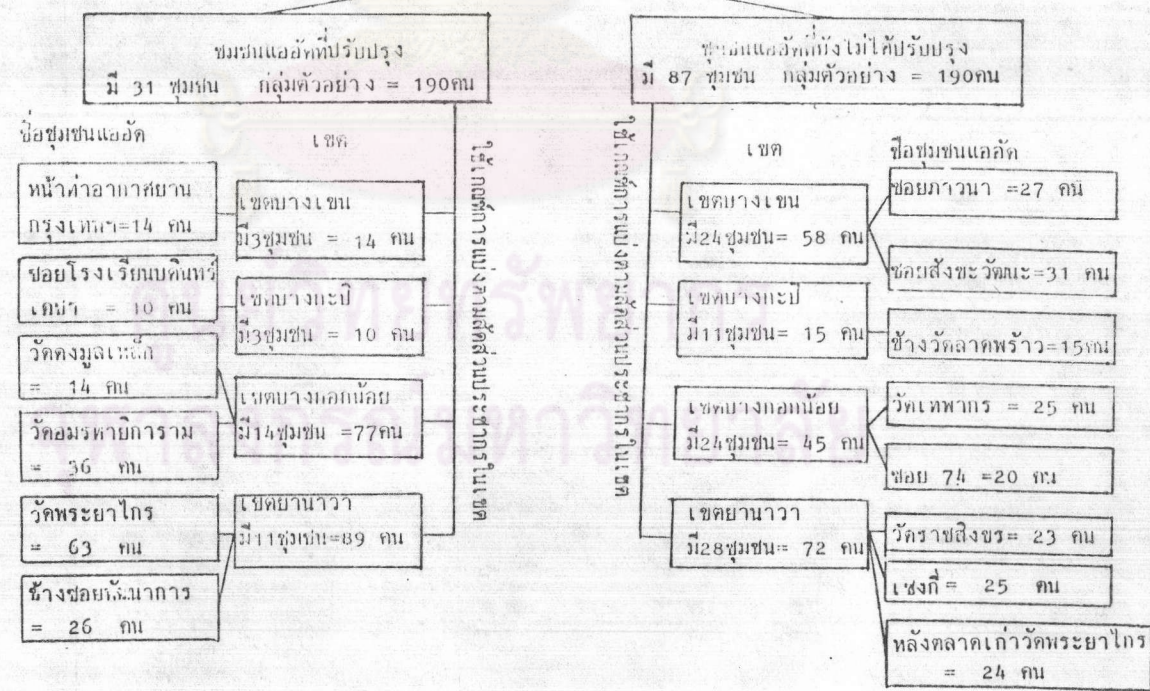
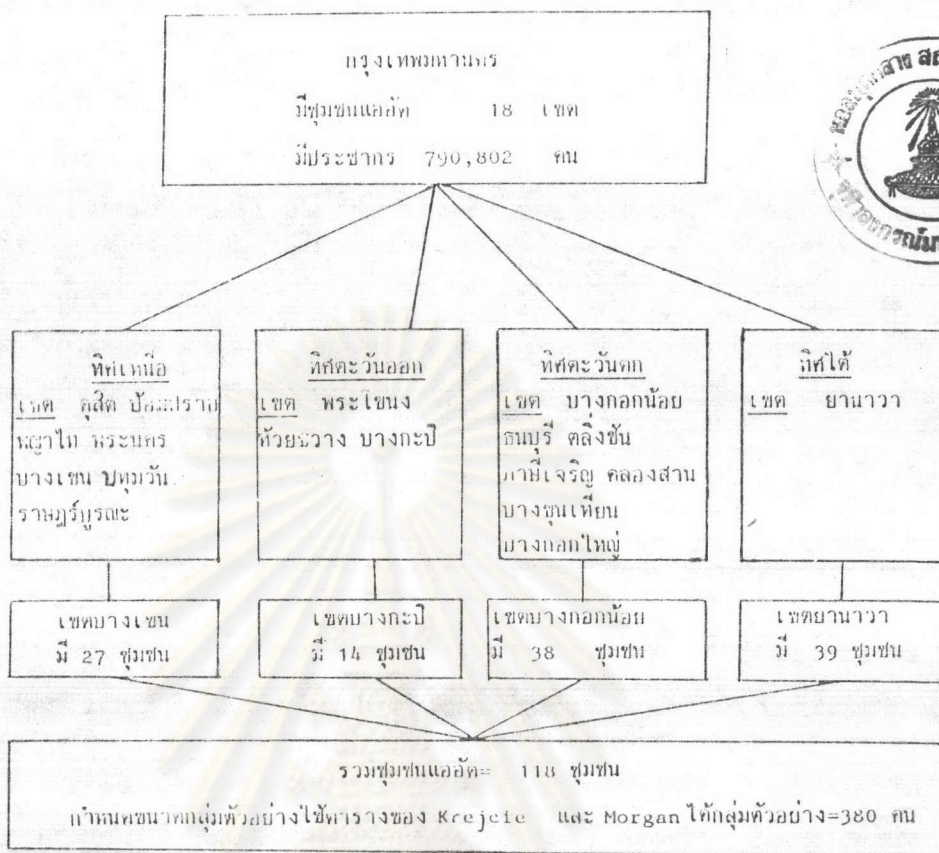
ตารางที่ 5 (ต่อ)

เขต	ชุมชนแออัดที่ปรับปรุงแล้ว		ชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้ปรับปรุง		รวม
	ชื่อชุมชนแออัด	จำนวน (คน)	ชื่อชุมชนแออัด	จำนวน (คน)	
บางกอกน้อย	วัดคงมูลเหล็ก	41	วัดเทพากร	25	66
	วัดอมรทวยการาม (วัดใหม่ยายมอญ)		ชอยจรัสสินทวงศ์ 74	20	20
ยานนาวา	วัดพระยาไกร (ระยะ 2)	63	ชอยวัดราชสังขร	23	86
	ชอยพัฒนาการ 1	26	เชิงกี	25	51
			หลังตลาดเก่าวัด พระยาไกร	24	24
รวม		190		190	380

หลังจากที่ได้กำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ขึ้นต่อไปใช้วิธีกำหนดหลังคา-
เรือนที่จะทำการรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเอา 1 หลังคาเรือน จากทุก ๆ 5 หลังคาเรือน
(ใน 1 หลังคาเรือน จะทำการสำรวจเพียง 1 ครอบครัวเท่านั้น ดังนั้นจึงกำหนดให้ 1 หลัง
คาเรือน เท่ากับ 1 ครอบครัว) ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หัวหน้าครอบครัว สมาชิกในครอบ-
ครัว ญาติ หรือ ผู้อาศัยที่มีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 60 ปี ในกรณีที่หลังคาเรือนที่ได้กำหนดไว้
เป็นตัวอย่าง ไม่สามารถจะให้ข้อมูลได้ ก็ให้ผู้อาศัยในหลังคาเรือนที่ติดขึ้นมาเป็นผู้ตอบแบบ
สอบถาม และถ้ามีปัญหานั้นเองเดี๋ยวนั้นอีก ก็จะเลือกหลังคาเรือนถัดขึ้นมาเป็นตัวอย่างแทนที่
ได้กำหนดไว้

แผนผังการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างผู้ค้าขายในชุมชนแออัดใช้วิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multi-Stage Sampling)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด สำหรับผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงชุมชน และที่ไม่ได้รับการปรับปรุงชุมชน จากการเคหะแห่งชาติ เขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับค่านิยมและความคาดหวังของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ก. แบบสอบถามเรื่องค่านิยมตามความเชื่อ และความคาดหวัง ที่ทำได้จริงของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด เนื้อหาของแบบสอบถามในตอนหนึ่งที่จะสำรวจความคิดเห็นทางค่านิยมและความคาดหวังของผู้อยู่อาศัยในชุมชน รวม 7 ด้าน คือ

1. ค่านครอบครัว
2. ค่านสังคม
3. ค่านเศรษฐกิจ
4. ค่านการเมือง
5. ค่านการศึกษา
6. ค่านจริยธรรม
7. ค่านสาธารณสุข

ข. แบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมตามความเชื่อและความคาดหวัง ที่ทำได้จริงของคนในชุมชน เนื้อหาของแบบสอบถามมุ่งที่จะสำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อคนในชุมชนแออัด

ลักษณะของแบบสอบถามทั้งสองตอนนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อกรณี คำนิยมและความคาดหวังของผู้อาศัยในชุมชนแออัด พร้อมทั้งขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open ended)

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาคนควาเอกสาร งานวิจัย และตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้อาศัยการสอบถามและการเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายปรับปรุงชุมชนแออัด การเคหะแห่งชาติมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน คือ

(1) ศาสตราจารย์ คุณดวงเดือน พิศาลบุตร อาจารย์ภาควิชา สारศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) รองศาสตราจารย์ ประภาศรี สีหอำไพ อาจารย์ภาควิชา สारศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทิเรก เต็งจำรูญ อาจารย์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(4) ดร. วีระ บำรุงรักษ์ ผู้อำนวยการกองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

(5) นายสมพงษ์ หิริกุล ผู้อำนวยการฝ่ายปรับปรุงชุมชนแออัด การเคหะแห่งชาติ

(6) นายสมพงษ์ พัดบุย กรรมการบริหารมูลนิธิคองประทีปชุมชนแออัด คลองเตย

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่านได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนั้นมาปรับปรุงใหม่ตามที่คุณวุฒิ

แนะนำต่อจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ย
อาศัยในชุมชนแออัดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปใช้กับผู้ยอาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการ
ปรับปรุงชุมชนจากการเคหะแห่งชาติ คือ ชุมชนแออัดวัดไผ่ตัน จำนวน 15 คน และ
ชุมชนแออัดจฬา ซึ่งเป็นชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงชุมชน จำนวน 15 คน รวมเป็น
30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ถามดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมตามความเชื่อ ได้ค่าความเที่ยง 0.86

แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังที่จะทำได้จริง ได้ค่าความเที่ยง 0.89

หลังจากนั้น จึงนำแบบสอบถามฉบับนี้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง โดยไปปรึกษ
ษาอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แล้วนำมาเป็นแบบสอบถามฉบับจริงใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 17 ข้อ

ตอนที่ 2 ค่านิยมและความคาดหวัง

ก. ค่านิยมตามความเชื่อและความคาดหวังที่ทำได้จริงของผู้ยอาศัยใน
ชุมชนแออัดและครอบครัว รวม 7 ค่าน คือ ค่านครอบครัว ค่านสังคม ค่านเศรษฐกิจ ค่าน
การเมือง ค่านการศึกษา ค่านจริยธรรม และค่านสาธารณสุข จำนวน 38 ข้อ

ข. ค่านิยมตามความเชื่อ และความคาดหวังที่ทำได้จริงของคนส่วนใหญ่ใน
ชุมชนแออัด ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาหรืออุปสรรคที่มีผลกระทบทต่อการมีค่านิยมและความคาดหวัง
ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา ซึ่งแบ่งปัญหาออกเป็น 7 ค่าน รวม 20 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลกลับ
โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ทำจดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในชุมชนแออัด และ เย็บจดหมาย เช่ากันแบบสอบถาม
2. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำไปแสดงต่อประธานหรือคณะกรรมการชุมชนแออัดแต่ละแห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
3. การแจกแบบสอบถามแก่ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดแต่ละพื้นที่ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามตามหลังคา เรือนที่กำหนดไว้ ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามอ่านเขียนหนังสือไม่ได้ ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามด้วยตัวเอง ส่วนผู้ที่อ่านเขียนได้ จะแจกแบบสอบถามไว้พร้อมทั้งขอนัดวัน เวลาในการมารับแบบสอบถามคืน

ในช่วงระยะเวลาการแจกแบบสอบถามแก่ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด ผู้วิจัยได้เข้าไปทำความเข้าใจเกี่ยวกับผู้อยู่ในชุมชนแออัด ชุมชนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขณะที่ไปเก็บข้อมูล โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนแออัดที่ทำในขณะนั้น เช่น ช่วยพัฒนาทำความสะอาดชุมชนแออัด ช่วยสอนหนังสือบ้านที่รับเลี้ยงเด็กในชุมชน และเคยได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการในการเลือกประธานชุมชนของชุมชนพัฒนาการ 1 เป็นต้น จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปรู้จักชุมชนแออัดเหล่านี้ ทำให้ได้พบเห็นสภาพที่แท้จริงของชุมชน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ การเก็บข้อมูลใช้เวลารวมประมาณ 4 เดือน โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน มกราคม 2528 ถึง ต้นเดือน พฤษภาคม 2528

แบบสอบถามที่นำไปใช้รวมทั้งหมด 380 ฉบับ ได้รับคือ 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.58 ของแบบสอบถามที่นำไปใช้ทั้งหมด โดยแยกเป็นแบบสอบถามของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงชุมชนจากการ เคหะแห่งชาติ จำนวน 190 ฉบับ ได้รับคืน 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.84 และแบบสอบถามที่แจกผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงจำนวน 190 ฉบับ ได้รับคืน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.32 ทั้งรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS
ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจง
การยอด
2. วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับค่านิยมและความคาดหวังของผู้อยู่อาศัยในชุมชน
แออัดในย่านครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา จริยธรรม และสาธารณสุข ตามลำดับ
ขั้นตอนดังนี้
  - 2.1 ทราวจีให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็นระดับตามวิธี
ของ จอห์น กับ เบิลยู เบสต์¹

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

¹ John W. Best , Research in Education. New Jwsey : Englewood
Clifts Qrentice - Hall , 1970, pp. 174 - 175.

ตารางที่ 6 จำนวนแบบสอบถามที่แจกไป และได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

เขต	ชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุง				ชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุง				รวม		
	ชื่อชุมชน	แจกไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	ชื่อชุมชน	แจกไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	แจกไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
บางเขน	หน้าท่าอากาศยานกรุงเทพ	14	14	100	ซอยภาวนา	27	27	100	41	41	100
					ซอยสังฆะวิริยะ	31	31	100	31	31	100
บางกะปิ	ซอย ร.ร. มหินทร์ โคตมา	10	10	100	บางวัดลาดพร้าว	15	15	100	25	25	100
บางกอกน้อย	วัดกษุมลเหล็ก	41	41	100	วัดเทพากร	25	25	100	66	66	100
บางกอกน้อย	วัดพระพิทักษ์การาม	36	33	91.66	ซอยจรัสสินทวงศ์ 74	20	20	100	56	53	94.64
บางนา	วัดพระยาไกร	63	60	95.23	ซอยวัดราชนิสังขร	23	18	78.26	86	78	90.69
					เชิงที่	25	23	92	51	49	96.07
	ซอยพัฒนาการ 1	26	26	100	หลังตลาดแก้ววัดพระยาไกร	24	24	100	24	24	100
รวม		190	184	96.84		190	183	96.32	380	367	96.58

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่านิยมตามความเชื่อ

เชื่อมากที่สุด	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	5
เชื่อมาก	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	4
เชื่อปานกลาง	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	3
เชื่อน้อย	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	2
เชื่อน้อยที่สุดหรือไม่เชื่อเลย	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	1

ความคาดหวัง

ทำได้มากที่สุด	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	5
ทำได้มาก	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	4
ทำได้ปานกลาง	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	3
ทำได้น้อย	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	2
ทำได้น้อยที่สุดหรือทำไม่ได้เลย	ใบหน้าหนักคะแนนเท่ากับ	1

การแปลความหมายของคะแนนคิดตามเกณฑ์ ของ จอห์น คัมเบิลยู เบสต์² (John W . Best) ดังนี้

4.50 - 5.00	เท่ากับ	มีความเชื่อมากที่สุด	หรือ	ทำได้มากที่สุด
3.50 - 4.49	เท่ากับ	มีความเชื่อมาก	หรือ	ทำได้มาก
2.50 - 3.49	เท่ากับ	มีความเชื่อปานกลาง	หรือ	ทำได้ปานกลาง
1.50 - 2.49	เท่ากับ	มีความเชื่อน้อย	หรือ	ทำได้น้อย
1.00 - 1.49	เท่ากับ	มีความเชื่อน้อยที่สุด	หรือ	ไม่เชื่อเลย หรือ
		ทำได้น้อยที่สุด	หรือ	ทำไม่ได้เลย

2.2 นำคะแนนของแต่ละข้อคำถาม มาคำนวณหาค่า มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

²
Ibid. pp. 174 - 175.

2.3 ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่านิยมตามความเชื่อ กับ ความคาดหวังที่จะทำได้จริง ภายในกลุ่มของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุงชุมชน แล้วและภายในกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงชุมชน โดยใช้ค่าที (t-test)

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมตามความเชื่อและความคาดหวัง ที่ทำได้จริงระหว่างผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ได้รับการปรับปรุง กับ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัด ที่ไม่ได้รับการปรับปรุง โดยใช้ค่า ที (t-test)

2.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่านิยมตามความเชื่อและความคาดหวัง ที่ทำได้จริง จำแนกตามเพศ อายุ ศาสนา การศึกษา รายได้ ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดที่ ได้รับการปรับปรุงและไม่ได้รับการปรับปรุงชุมชน โดยใช้ค่า χ^2

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการมีค่านิยมและ ความคาดหวังของผู้อยู่ในชุมชนแออัด ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ตรวจสอบให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 5
เป็นปัญหามาก	ให้คะแนนเท่ากับ 4
เป็นปัญหาปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ 3
เป็นปัญหาน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ 2
เป็นปัญหาน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ 1

3.2 นำคะแนนแต่ละข้อคำถาม มาคำนวณหาค่า มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) และจัดอันดับความสำคัญของปัญหา

3.3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อการมี ค่านิยมและความคาดหวัง ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด นำมารวบรวมสรุปและแจกแจงความถี่